

Slovenski kat. shod v Chicagi.

(Nadaljevanje.)

Ves drugačen je oni del slovenskega naroda, ki je prišel v Ameriko direktno iz dežele, ta je prinesel s seboj živo vero svojih mater in očetov in ta del ima za sluge za vse to, kar imamo ameriški Slovenci še katoliškega na sebi! Zato, čast tem našim prvakom! (Dolgotrajno odobravanje.)

Ti sprijenci, ali, kakor jih opravičeno lahko imenujemo propalice, ki so prišle z okamenelimi srci v novi svet — so našli med razkropljenimi Slovenci po Ameriki kakor nalašč ugodna tla. Najprvo so skušali zadušiti svojo vest, ki jim je očitala krivo pot, na katero so zablodili. A ostati niso hoteli samo pri tem. Niso bili zadovoljni, da so samo sami izprijeni in pokvarjeni — ampak, šli so na delo na povelje samega satana in začeli so zapeljevati naše sorojake po slovenskih naselbinah na pot brezverstva in breznačajnosti. In da bi lažje dosegli svoj cilj so se poslužili orožja, kajti z besedo iz ust do ust, ali iz obraza v obraz se niso upali takoj, ker so bili brez veljave. Zato so začeli s protiverskim časopisjem in snovati protiverske organizacije, katerih pravila naj bi se strinjala z njihovim prepričanjem. Treba je bilo tudi za nje bratske organizacije, kajti vedeli so, da jim bo taka organizacija dala življenja, dala orožje, s katerim se bodo bojevali za svoje hinavsko zasnovane nacte. In ker ni bilo takrat med našimi vrstami brezvernih ljudi, so morali ti nezaželjeni gostje začeti pridigovati o bratstvu in bratskih organizacijah. Svoja usta so namazali z medom, ogrnili so se v ovčje oblačilo in tako se je vse lepo slišalo, kar so obetali našemu narodu po naselbinah. O, kako so znali govoriti o prostosti in svobodi. Nikdar se niso izrekli direktno proti veri. Ampak delali so polagoma, dokler niso postali močni.

V Ameriki, se vse navprek govori o neodvisnosti. Vsak pravi jaz sem "independent" itd. Da vam povem, kako znajo pod pretvezo te prostosti in neodvisnosti naši nasprotniki zlorabljati 95 procentov katoličanov, naj vam povem, da sem član nekega takega neodvisnega društva. Naši katoliški možje plačujejo samo asesmente, sej se ne udeležujejo, itd. Pri društvu pa je enih 6 mandelcev, ki so brezverci, ti so vedno v odboru, se znajo prilizovati in tako kontrolirajo celo društvo, ki šteje več kot sto članov. In zakaj, zato, ker katoličanje spe, oni pa tajno delujejo s svojimi mahinacijami proti njim, ko oni spe. In tako gre med nami povsod.

Ker smo mi katoličanje molčali in se zato nismo zmenili so oni postajali hujši in hujši in začeli kazati izrazito sovraštvo do našega verskega prepričanja. Danes zasmehujejo katoličane javno po svojem časopisju. Prestopili so svoje meje in zaganjajo se kakor razkačene zveri ob našo vero. Žrtvovali so vse, denar in čas, da so ojačili svoje orožje, zlorabili ljudski denar, da so pomnožili svoj tisk okrepili svoje tiskarne, kjer se sedaj producira ves protiverski strup, katerega pokladajo pred vas na mizo, da vam omamljajo vaš razum in vašo vest in to z vašim lastnim denarjem. Tako se je dalo dosedaj skoro 99 odstotkov slovenskega naroda slepiti slovenskim brezvercem!

In ako se izplača delati tako trdo, tako odločno in požrtvovalno za svobodomiselstvo in rdeči socializem, ki ni nič drugega, kakor sama fraza, ki nima niti peščene podlage, koliko bolj smo torej še mi dolžni delovati odločno in vztrajno za naše resnične nauke za naše katoliško prepričanje, ki temelji na živih resnici našega Boga. (Ploskanje.)

Vidite dragi moji, da je prišlo vse tako daleč, sem kriv jaz in ti in vsi, ki smo vse to dopustili, da je šlo tako naprej. Ko se nismo oglasili tedaj, ko bi se bili morali oglasiti za svojo vero in svoje prepričanje.

Dragi moji, mi vsi bomo dajali zato enkrat odgovor svojemu Bogu. Težek odgovor nas čaka.

(Dalje na 2. strani.)

AMERISKE VESTI.

— Washington. — Mokrač, ki še vedno zborujejo na svoji konvenciji, se temeljito pripravljajo, da bodo organizirano pritisnili na kongres in senat glede prohibicije. Zahtevajo odločno, da se dovoli postavno prodajanje lahkih vin in piva. Koliko bodo seveda pri tem dosegli je še za enkrat veliko vprašanje.

— Washington. — Preiskava oljne zadeve, o kateri se je v zadnji poročalo je odkrila velike stvari. Brat pomožnega mornariškega tajnika Archie Roosevelt je včeraj pričal pred senatsko preiskovalno komisijo in povedal, da se je plačalo velikanske svote pri pogodbah za najem oljnega polja. Tajnik za notranje zadeve, ki je imel to v oskrbi je v veliki zadregi.

— New York. — Vsled nekega pokvarjenja v glavni elektrarni, ki zalaga vodilno moč za vse električne železnice, ki vozijo po Long Island je včeraj dalj časa ustavljen prevozni promet na električnih železnicah. S tem je bilo zadržanih po raznih krajih te železnice do 50 tisoč potnikov.

— Marion, Ohio. — Mrs. Warren G. Harding soproga pokojnega predsednika Hardinga je bila te dni izvoljena za direktorico tamkajšnje tiskarske tvečke Harding Publishing Co. Imenovano trdilo je ustanovil njen rajni mož.

— Jackson, Miss. — Včeraj se je vršila inauguracija novega guvernerja Henry L. Whitefield in več drugih državnih uradnikov. Publika pričakuje od novega guvernerja mnogo izboljšanja v administraciji.

— Philadelphia, Pa. — Na severni strani 52 ulice je danes zgorel velik apartment house. Pri nesreči sta zgrubila življenje tudi dva človeka, ki sta se nahajala v zgornjih prostorih hiše.

— Spooner, Wis. — Ogenj je uničil predsinočnim velik del trgovskega dela tega mesta. Več najlepših trgovin je požar vpepelil. Materialna škoda znaša nad \$50.000.00.

— Moline, Ill. — Tukajšnja takojmenovana Kerns hiša je pogorela do tal včeraj jutro. Več gasilcev se je ponesrečilo pri gašenju, ker vsled hudega mraza niso mogli uspešno nastopiti proti ognju.

— Huron, S. D. — Štirinajst letni Eugene Burdick sin tukajšnega zdravnika se je te dni ponesrečil ustrelil na lovu. Puška se mu je v grmovju nekako sprožila in strel je zadel fanta naravnost v glavo. Našli so mrtvega.

— New York. — William H. Anderson prohibicijski superintendent se te dni zagovarja pred sodiščem vsled gotovih obdolžitev, ki se mu jih je naprtilo na rame. Predbaciva se mu podkupljevanje in druge take nečedne stvari.

— St. Louis, Mo. — Dr. A. J. Ochsner direktor ameriškega kolegija za kirurge, je te dni povedal javnosti v svojem poročilu, da v Združenih državah sleherni teden pomrje okoli 1000 jetičnih ljudi. Ochsner priporoča, da naj se prične z resno omejevalno akcijo proti hudi morliki jetiki.

— Chicago. — Vremenoslovci prerokujejo zopet mrzli val, ki ima zadeti Chicago danes. Mrzli val je prišel iz severno zapadne

LENIN UMRL.

Vodja ruskih komunistov Nikolaj Lenin je bil bolan od junija meseca 1922. — Umrl Lenin je bil že večkrat proglašen za mrtvega.

Moskva. — Predsinočnim je preminul na takojmenovanem Mamotovem posest., Nikolaj Lenin, predsednik ruske komunistične sovjetske vlade, kakih 30 milj od Moskve, kjer se je zadnje leto zdravil in živel v popolnem pokoju. Zadnji teden se je počutil mnogo boljše, a v nedeljo se mu je stanje na naglo poslabšalo in v ponedeljek večer je preminul.

Truplo pokojnika bo prepeljano v glavno mesto Moskvo, kjer bo ležalo na mrtvaškem odru do sobote. V soboto se bo vršil slovesen pogreb po komunističnih obredih.

Odkar je Lenin začel bolehati je njegove predsedniške posle opravljal njegov ožji prijatelj Kalinin, ki je bil od vsrškega kongresa že izvoljen predsednikom. Lenin je bil le še kot častna figura.

Lenin je bil po prepričanju velik komunist in strašni sovražnik vere. V tem sovraštvu sta se s Trockijem posluževala nesramnejših in tudi najbolj neusmiljenih sredstev. Ruski duhovniki so padali na debelo. Verniki, ki si niso pustili kar tako vzeti vero so padali na povelje teh dveh krvnikov in njunih komunističnih hlapcev, kot nikoli prej pod kako carsko vladno. Sličenega tiranstva ne pomni zgodovina ruskega ne kakega drugega naroda.

Lenin velik sovražnik cerkva in ver je padel. Cerkev pa jedra naprej in širi svoj nauk ljubezni. Padel bo Trockij, padli bodo vsi, ki preganjajo Cerkev in vero. Šli bodo kot Lenin, a zmagovita Cerkev bo ponosno jedra naprej, kljub vsem poizkusom, da se jo uniči.

MUSSOLINI BO RAZPUSTIL PARLAMENT.

Rim. — Mussolini je sklenil razpustiti parlament. Poslanci so baje prehuodo pričeli kritizirati vladno in črnosrajčniku se to ne dopade. Zato je v ta namen že napravil tozadevni dekret, ki ga bo kralj danes podpisal.

BALKANCI GLEDAJO Z NEZAPUNOSTJO JUGOSLOVANSKO - ITALIJANSKI SPORAZUM.

Sofija. — Bolgarski politiki prerokujejo jugoslovansko ekspanzijo proti vzhodu in jugu. To prerokovanje utemeljujejo na to dejstvo, ker Jugoslavlani so sedaj potisnjeni od Jadrana po Italiji. Rod, ki je sedaj pod italijansko vladno se bo počasi selil v Jugoslavijo, ki se bo logično temu morala razširiti. Nima pa se kam drugam, kakor v bolgarsko ozemlje na vzhodu in v grško na jugu. Tako sliko delajo bolgarski politiki o bodočnosti na Balkanu.

Alaske. Mi v Chicagi, kakor gotovo tudi po drugih krajih Amerike, bi bili veliko bolj zadovoljni če bi zimo v Alaski držali doma. Mi jo prav nič ne potrebujemo!

Pismo iz Slovenije.

JUGOSLAVIJA IMA VSE PREDPOGOJE ZA VSPEŠNIM RAZVOJ, PA JE KLJUB TEMU JAKO NEZADOVOLJNA DRŽAVA. — VSEGA JE KRIV NESREČNI CENTRALIZEM. Poroča Dr. F. T.

Ljubljana 5. jan. 1924. O božičnih praznikih sem slučajno naletel na ožjo družbo somišljenikov, v kateri sem našel tudi nekatere zastopnike slovenskega ljudstva v Belgradu. Kot dobri domoljubi in hkrati vneti avtonomisti smo seveda v prvi vrsti preresetavali vprašanja naše širše in ožje domače politike. Evo vam, dragi rojaki, nekaj značilnih misli!

Pet let imamo že svojo lastno državo, po kateri so v duhu hrepenele vsi naši veliki prvoborniki. Njena naravna lepota in bogastvo prirodnih zakladov se povečuje v javnih govorih in časopisju: "Živimo v državi, ki bi z ozirom na svoj obseg in svoja naravna bogastva lahko preživljala štirikrat več ljudi, kakor jih ima, in vendar je kljub temu toliko nezadovoljstva. Ne smemo primerjati, kako je drugod in kako je pri nas. Drugod je lahko slabše, za nas pa velja samo vprašanje, zakaj pri nas ni boljše, ko bi lahko bilo."

Kje tiči glavni vzrok tega splošnega nezadovoljstva? V neurejenosti upravnih razmerah nove nastale države. To je sicer že stara, pa vendar vedno nova pesem! Razmere v Jugoslaviji niso take, kakoršne bi lahko bile, ako bi imela vladajoča stranka povsem poštene in nesebične namene. Vlada, to je radikalna stranka, ne pozna in neče poznati celokupne države, pred očmi ima samo dobrobit svojih ožjih volivcev. Zato se ponovno čuje tožba: Radikalna vlada smatra za državo edinole svojo lastno stranko. Te metode so bili navajeni v Stari Srbiji, nam, prečanom tostran Save, je tuja, zato so tudi bremenja, ki jih nakladajo radikali, toliko bolj nezno. Dobro informirani poslanec

dr. K. mi je rekel dobesedno: "Takega parlamenta, kakor je v Belgradu, ne najdeš na vsem svetu, še med Zulufakri ne! Vsaka kulturna vlada upošteva tudi opozicijo, le Pašić se ne zmeni za njo. Pašić vlada s svojo porodico (žlahto) absolutno in zaplete vsakega ministra v kako afero, da ga priklene na se in mu tako zaveže jezik." Afero se pa v Belgradu nekaj vsakdanjega. V decembru je povzročalo veliko prahu razkritje plovbenega sindikata. Vso plovbo na Donavi in njenih pritokih so dobili v roke Pašić in njegova porodica. Zato je dobila ta družba od vlade najrazličnejše ugodnosti. Ko so pa v parlamentu opozicionarji nastopili zoper to korupcijo, je zaklical odgovorni minister g. Dr. K., da ni o zadevi zadosti informiran, čeravno je navedeni poslanec nastopil z uradnimi dokazi.

Neuspeha opozicije je v veliki meri kriv znani Radič, vodja večine Hrvatov. Ta misel je začela prodirati med Hrvati in med Slovenci. Mnogi hrvaški listi ostro kritikujejo njegovo odločnost in ga pozivljajo, naj pride čim prej domov. Zdaj, ko je zapustil London in se mudi na Dunaju, ga prijatelji že osebno posečajo, da se posvetuje z njim o nadaljni taktiki hrvaškega opozicionalnega bloka. Radič, pravijo, bi s svojim nastopom v Belgradu Jugoslaviji lahko veliko koristil. Kakor kaže današnja politična situacija, se radikalna vlada čimdalje bolj maje. Radikali sami nazivajo Pašičevo politiko "režim terorja in sebičnosti." Zato poskušajo v zadnjem času tudi demokratski ojačiti opozicijo. In ravno tu se vidi, koliko škoduje Ra-

(Dalje na 4. strani.)

Denarne pošiljlatve

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami in starem kraju in naše pošiljlatve so dostavljene točno in brez vsakega odbitka. Prejemnik dobi denar na svoj dom ali na svojo domačo pošto. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

SKUPNO S POŠTNO:

500 — Din.	\$ 6.35	100 — Lir.	\$ 5.10
1000 — Din.	\$ 12.35	200 — Lir.	\$ 9.85
2500 — Din.	\$ 30.75	500 — Lir.	\$ 23.75
5000 — Din.	\$ 61.00	1000 — Lir.	\$ 46.25
10,000 — Din.	\$ 121.00		

Pri pošiljlatvah nad Din. 10.000 in nad 1000 lir se po možnosti dovoljuje še poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljlatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejememo denar.

Pri brzojavnih pošiljlatvah pridejo k navedenim cenam še stroški za brzojavo.

Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo in sicer po pošti kakor tudi brzojavno.

Za potovanje v stari kraj, kakor tudi od tam sem, Vam vse potrebno oskrbi najbolje naša banka.

Vse pošiljlatve naslovite na:

SLOVENSKO BANKO
Zakrajšek & Česark

70 — 9th Avenue,

New York, City.

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in sobota. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

— Published by: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priročene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Besede imajo - dejanj ne.

Katerega naroda, katere države in katerega posameznika ni zadela kolikor toliko zadnja svetovna vojna? Do malega je zadela vse. Resnica seveda je, da nam Amerikancem je pustila boljše razmere, kakor Evropi onkraj Atlantika. Ni pa šla vojna mimo nas, ne da bi pri nas ne pustila svojih posledic.

Posledice vojne smo najbolj občutili zadnjih pet let pri davkih. Davki so rastle, kakor gobe po dežju. Ljudstvo je godrnjalo, ker vsaki pot, ki je prejelo račun za plačevanje davkov je opazilo večje številke.

Politikarji, ki se vedno trkajo po svojih prsih, da delajo za korist naroda so zadnje čase zamislili nove načrte. Volitve so pred durmi in pred volitvami je treba mnogo obljub — temeljitih obljub, da se javnost pridobi zase. Dobro vedo, da ljudstvo ni v sedanji dobi na ničesar bolj nejevoljno kot ravno na visoke davke. Saj davčni vijak pobere človeku vse kar zasluži. Farfar komaj zdihuje pod to težo, tako delavec in drugi.

Zato, kaj naj bo bolj prijetno za naše davkoplačevalce, kakor ta novica, da se jim bo znižalo davke. In politikarji vseh političnih frakcij to dobro razumejo in zato se zadnje dni v Beli hiši ne govori nič drugega, kakor o davčnem vprašanju. Vsi so za znižanje davkov in več sto predlog je pripravljenih v ta namen.

Toda, ni pa li to morda samo pretveza, pod katero hočejo javnost pridobiti za prihodnje volitve? Najbrže! Vojaški bonus se valja že dolga štiri leta v obeh zbornicah in zakaj, zato ker je služil kot dobra politična krinka za naše politikarje. Tako bo tudi z davki. Precej vode bo še poteklo po Mississippi predno bodo davki resnično znižani. Zakaj naši politikarji imajo mnogo besed — a zelo malo dejanj.

Delavska vlada v Angliji.

Kar je javnost pričakovala že precej časa v Angliji se je včeraj zgodilo. Konservativna vlada je dobila nezaupnico, ker so se z laboriti postavili proti njej tudi liberalci.

Za Anglijo je to velikanski preobrat. Dežela se nahaja pravkar v zelo kritičnih momentih. Na dnevnem redu je železničarska stavka, poleg te je v deželi velikansko brezdelje med navadnimi delavci. Pa tudi zunanja politika Anglije je komplicirana in v nič kaj prijazni zvezi z zapadno, ne vzhodno Evropo.

V takih trenutkih torej bo nastopila vlada laboritov, v kateri bo kolikor toliko tudi reprezentirana angleška liberalna stranka. Ramsay MacDonald vodja angleških laboritov bo poklican, da formira vlado, tako govore zadnja poročila.

Ta angleški preobrat pa ne bo preustrojl samo državnega sistema doma v Angliji. S tem preobratom se začne nova politična doba za vso Evropo in mogoče ves ostali svet. MacDonald je naklonjen sovjetski vladi Rusije. Eno izmed prvih korakov, ki jih bo napravil v zunanji politiki bo, da bo priznal Rusijo. S tem pa bodo prisiljene vse ostale evropejske države storiti isto, ali pa pade vsa Ruska trgovina in vse druge ugodnosti, ki se nudijo zunanjemu svetu v Rusiji v roke Angliji.

Delavska vlada bo imela veliko zaprek pri svojem nastopu. Eni celo prerokujejo, da se ne bo zdržala niti leto dni. Angleški kapitalisti, bodo bojkotirali vlado v največji meri. Že sedaj, ko so pričakovali tega preobrata so po več krajih pozaprlj tovarne, delavcem, kolikor jih še dela znižali plače, samo, da bo delavska vlada bolj otežkočena.

Vse seveda zavisi od značaja mož, ki bodo dobili vladno krmilo v roke. Od njih energije in sposobnosti je odvisen napredek in poraz.

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

New York, N. Y.

Dr. Najsv. Imena, župnije sv. Cirila in Metoda v New Yorku je imelo dne 9. dec. 23. glavno svojo sejo na kateri je bil izvoljen naslednji odbor:

Predsednik, Anton Žagar.
Pod preds. Valentin Pavlič.
Tajnik, Metod Končan.
Blagajnik, John Zorman.
Delegata: Gabriel Tassotti in Valentin Vavpotič.

Maršal, Jernej Habjan.
Na tej seji je bilo tudi soglasno sklenjeno, da se pošlje protest proti nedostojni in žaljivi pisavi "Glas Naroda" glede svete vere in verskih reči lastniku lista Mr. Frank Sakserju. To smo vsi člani društva spoznali za neobhodno potrebno svojo dolžnost, kajti vsi dosednji prijateljski opomini so bili zastojni. Zavedamo se te dolžnosti, ki nam jo nalaga dr. Najsv. Imena, da se vsikdar postavimo v bran proti napadom na vero, Boga ali katoliško Cerkev in da nikdar ne molčimo k takim napadom. Kot naš protest smo poslali Mr. Frank Sakserju naslednje pismo:

Mr. Frank Sakser,
82 Cortland Street
NEW YORK.

CENJENI: —

Dr. Najsv. Imena, župnije sv. Cirila in Metoda v New Yorku je imelo dne 9. dec. m. l. svojo letno sejo. Na tej seji so se člani društva soglasno zjedini, da se pošlje v imenu imenovanega društva najodločnejši protest proti nedostojni in žaljivi pisavi "Glas Naroda" v zadevah sv. vere, katoliške Cerkve, papeža in duhovnikov. Vam kot lastniku tega lista. Nadalje so člani soglasno sklenili vsestransko bojkotirati ne samo ta list, temveč tudi Vaše podjetje, ako ne boste upoštevali tega protesta. Prosim Vas, da nam blagovolite odgovoriti ali je Vas volja uporabiti svoj vpliv, da se v bodočnosti popolnoma opusti v "Glas Naroda" vsako sramotenje svete naše vere, katoliške Cerkve, papeža in duhovnikov.

Za dr. Najsv. Imena:

Anton Žagar, preds.
Metod Končan, tajnik.

Ker dr. Najsv. Imena ni prejel prošene odgovora, dasi je celi mesec čakalo nanj; zato je isto na seji dne 13. jan. m. l. soglasno sklenilo v dejanju izvrševati sklep glede bojkotiranja ter da se vsa zadeva objavi tudi v Vašem cenj. listu. Naj izve širša javnost, da se člani dr. Najsv. Imena v New Yorku zavedajo svoje dolžnosti braniti sv. vero in katoliško Cerkev pred napadi od strani njenih sovražnikov. Kdor blati našo najdražjo svetinjo sveto vero, za katero so naši očeti prelivali svojo kri; kdor zaničuje mašnike sv. Cerkve, ta pač ne more pričakovati od nas, da bi mu za to še dajali denar in gmotno podpirali njegovo podjetje. Naj tudi vrli in verni naši rojaki širom Amerike upoštevajo ta naš odločni pa potreben nastop, držec se tudi oni v prihodnje gesla: Svoji k svojim!

Metod Končan, tajnik.

Chicago, Ill.

Prosim g. urednik malo prostora v vašem listu Edinost, da tudi jaz poročam nekaj novic iz naše nasebine, pred vsem naj omenim katoliški shod, ki se je vršil zadnje nedeljo na tako sijajen način. Kaj takega pa še ne, da bi se nasebina odzvala v tako obilnem številu, kakor zjutraj pri slovesni sv. maši tako popoldne pri katoliškem shodu.

Tu naj bi prišli naši delavski prijatelji iz Lawndale katerih ni drugega kakor široka usta, dejanj pa do sedaj tako malo, razen milijonskega fonda, katerega so na tako lep način obrnili v prid slovenskega delavstva (?) Prav pravi slovenski pregovor "veliko grmenja, malo dežja" veliko besed, dejanj pa malo. Če

velja komu ta pregovor, velja tudi našim nasprotnikom, kateri se pasejo od žuljev našega zaslepljenega naroda. Dal Bog, da bi že enkrat spregledal, ti toliko izkušen in za nos voden slovenski narod.

Sedaj pa nazaj na shod. Da kaj takega še ne. Sicer gre že enajsta ura, pozno je že, vendar bolje je pozno kakor prepozno. Da bi se taki-le shodi prirejali pred leti, kako drugače bi bilo med našim slovenskim narodom v Ameriki. Upam pa, da bodo naši voditelji in ostali še katoliško misleči Slovenci skušali popraviti še to, kar se da. Par takih shodov v vsaki slovenski nasebini kjer se količkaj da, pa boste videli, kako hitro bo prišel nov duh v vsako nasebino, vsako društvo in k vsakemu posamezniku.

Kaj pa ali bi se ne dalo razdeliti po državah posebno še nasebine ki so bolj skupaj kakor pri nas n. pr. So. Chicago, Joliet, No. Chicago, Waukegan, Aurora in druge; prirediti par takih shodov na leto. Vsaka nasebina ima gotovo vsaj enega dobrega govornika. V vsaki nasebini naj bi se potem vzela dva ali trije in prišla k nam; mi bi jim zopet poslali tja in tako bi se menjavali govorniki na ta način bi se dalo zelo veliko zamunjenega popraviti.

Dругod naj bi skušali enako, Cleveland s svojo okolico, Pittsburgh s svojo, New York svojo, enako Minnesota, Michigan, Colorado in druge. Enkrat v letu naj bi se pa napravilo takozvani širši shod, enkrat v eni drugič v drugi nasebini in vsaka nasebina naj bi potem poslala enega zastopnika, da bi se zopet navdušilo za nadaljnja dela.

Edino na ta način se bo dalo še kaj napraviti, druge pomoči ni. Shod kakor je bil v naši nasebini lahko naredi veliko dobrega, če je večkrat. Res se pri shodu ljudstvo naučijo, ko pa gre enkrat ven z dvorane, ako kmalo ne sliši enakega bo en čas še mislil na to, toda kmalo bo pozabil.

Zato rojaki kateri imate še katoliško prepričanje, širom naše Unije prirejte katoliške shode, ker edino s tem se da še kaj napraviti.

In še ena reč so priporočali skoro vsi govorniki na shodu in

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Govorim Vam to, kot predsednik Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote. Moj urad mi veva in zahteva od mene, da kot predsednik katoliške organizacije nastopam in zagovarjam značaj naše organizacije in našega vernega ljudstva. Danes moramo biti celi možje. Tisti katoličan, ko molči, ko se vera napada je slabji od pokojnega Kondata, ki je javno povedal, da je brezverec. On se je pokazal kakršen je bil. Tisti pa, ki se ne pokaže v javnosti s svojim prepričanjem je slabji od njega.

To delo, ki smo sedaj začeli, bomo nadaljevali po vseh večjih slovenskih nasebinah. Mi moramo naš narod pripeljati nazaj k veri in na tisto pot, s katere ga je spravil protiverski sovražnik.

Zato naj bo naša naloga, spraviti vse Slovence po Ameriki pod okrilje naše dične matere Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, ki je Slovincem ne samo podpornica, marveč v pravem pomenu besede tudi prava katoliška mati. (Živahno pritrjevanje.)

Vsi moramo delati in to na vso moč, da se med nas Slovence vrne živa vera v Boga, medsebojna ljubezen in pravi krščanski duh! Hvala Vam! (Sledilo je dolgotrajno ploskanje in odobravanje.)

Predsedatelj shoda je spoštovanega govornika lepo zahvalil za krasni govor in želel, da bi njegove lepe naučene besede rodile obilni sad. — Govor Mr. Grdinata je v resnici vse navzoče ganil večkrat do solz. Kajti njegove besede so prihajale iz njegovega verne srca. —

— Predsedatelj je nato naznanil občinstvu, da bo nastopilo cerkveno pevsko društvo "Adrija." (Dalje prihodnjič.)

to je katoliški časniki, tudi to je dobro orožje proti našim sovražnikom. Res žalostno je, ko človek pogleda katoličane druge narodnosti, kako so bolj preskrbljeni v tem, če ne več imajo vsaj en dnevnik in več ali manj mesečnikov pol mesečnikov in tednikov. Zato je skrajni čas, da se tudi mi katoliški Slovenci enkrat zavemo naše dolžnosti, da bomo začeli naročati samo katoliške liste in jih razširjevali kolikor bo v naši moči, da čim prej zagotovimo med nami vsaj en katoliški dnevnik, ki bi branil naše katoliško prepričanje in našo sv. vero.

Zato čast vsem glavnim urednikom naše K. S. K. J. pred vsem sklicatelju gl. predsedniku za tako jedrnat in navdušene Vaše besede katere so nam segle globoko v srce. Dal Bog, da bi obrodile obilo dobrega sadu!

Vseh govornikov ne bom našteval, kajti če se moj dopis preveč zavleče ga zna doleteti ista usoda kot člane S. N. P. J. ko protestirajo proti "ober bosu" jednute, namreč — v koš.

Pozdravljam vse katoliško misleče Slovence in Slovenke širom Amerike, listu Edinost pa 5000 naročnikov do konca leta s prvim januarjem prih. leta pa dnevnik.

Udeleženc.

ITALIJANSKI GLUMAČ ZOPET AKTIVEN.

Milan. — Poroča se, da se je Gabriello d'Annunzio znani reški norec, postavil na čelo mornariške zveze. Admiraliteta je glumača suspendirala, to pa je njega samo še bolj opogumilo in se je prav po Mussolinijevemu receptu prilastil vodstvo zveze. Kaj bo zdaj admiraliteta ukrenila poročilo ne pove.

Peoria, Ill. — Silno senzacijo je povzročilo v vseh krogih, ko se je včeraj zoznalo, da je W. C. Hoag blagajnik tukajšnega predmestja in načelnik prostozidarske lože misteriozno neznankam izginil. Zakaj bi bil izginil, ne ve nihče pojasniti.

Belgrad. — Minister Vujičić je v svojem odgovoru v razpravi o njegovem proračunu izjavil, da so parcelacijo države na oblasti že izpeljali v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini, deloma tudi v Vojvodini in da je sedaj že izdal navodila.

Ashland, Wis. — V tukajšnjem pristanu pri jezeru je požar uničil velikanske zaloge raznega tovara, rude in drugega raznega blaga, ki ga cenijo v vrednosti do milijon dolarjev. Pogorela je tudi skoro cela železniška postaja.

Ko si najbolj siguren, da na svetu vse gladko gre — te pokliče kdo na "auf". — Tam v peščenih Mehiki so te dni pričeli klicati zopet na korajžo. Stric Sam se je obrnil in mehiški ščurki so se poskrili.

V Evropi vlada veliko zanimanje radi preobrata v angleški vladi. Vse gleda proti Londonu, kaj bo MacDonald napravil. Angleška politika je silno komplicirana. Liberalci so nezanesljivi, ki presedljajo kadar hočejo nasprotno stran strmoglaviti. — Da so podrl konservativce, so presedljali h laboritom. O prvi priliki, samo če jim konservativci obljubijo vlado, bodo na njih strani. Liberalci imajo že od nekdaj judovsko naravo: so tam — ker je groš!

Statistika linčanja se sleher no leto zniža za več odstotkov. Zadnje leto bi se še za veliko več znižala, ko bi Amerika ne imela ciganov v belih maskah!

Francija je zakopana v silne golgove. Ekonomski pravijo, da samo obresti od vojnega dolga zahtevajo več kot eno desetino vseh dohodkov, ki jih vlada prejema za davke in drugo. To je naredila vojna. Pa kljub temu Francozi naprej puške "pucajo" in sablje brusijo.

Revolucija v Rusiji je zahtevala milijone in milijone žrtev. Pa kdor misli, da je revolucije v Rusiji konec se moti. Kakor je padla carska vlada in Krenskijska vlada, prav tako bo šla v kose tudi Leninova in Trockijeva vlada. Napoleonov pregovor: da vsaka stvar samo en čas trpi, je resničen. Vsak sličen proces, gre skozi ogenj preizkušeni in šele nato krene na boljšo pot. Ruska noč se bliža polagoma jutru in njegov zarzi. Iz mučeniške krvi bo vstal nov rod — nova moč, ki bo strla vse okove, ki so mu jih stoletja natikali izkoriščevalci!

Ko sem Petru Zgagi zadnjič povedal na podlagi dokaza, da ima precej veliko luknjo v glavi, se je okajeni "kerle" razjaril, kakor, da bi bila to moja krivda. Vrhovi Peter, da jaz bi te rajši videl pametnega, kakor nemunega.

Poznal sem svoje čase nekega Matevčka, ki ga je rad srkal. Ko ga je imel kako merico preveč pod klobukom je dejal: "Bog daj norcem pamet — pijancem pa denarja!" In mislil sem, da svet nima več takih Matevčkov. In kako se človek moti. Pogledati je treba samo v rdečo Proketo, pa se jih najde vse polno. Tak velik Matevček je Pernišek iz Finleya! Ta celo trdi, da ga je boljša polovica v možgane ugriznila. — Drugo zabelo na njegovem dopisu, pa so natopili Zafirnikov sivi oči!

Peter Zgaga je te dni zelo neraven, tako mi poroča prijatelj iz New Yorka. Pravi, da se mu hlače tresejo. Miklošičeva Marinka ga bo "sfiksala." — Včasih človeka privede v neprijeten položaj tudi taka stvar, ki misli, da bo z njo najbolj ustregel. Peterček je mislil kvantitatem ustrediti, a fakt pa je, da s tem atu Zeksarju sedaj ni ustrezno. Ko bi Peter malo manj govoril, pa malo več mislil, bi se Peter ne nahajal v vroči kaši, kakor se. Tako delajo samo tisti, ki imajo luknjo v glavi!

Pregovor, ki pravi, kdor drug jamo koplje — pade sam v njo. Ta pregovor se uresničuje vsaki dan. Vsaki dan vidimo ljudi v jami, ki so drugim jo kopali. Ni prijetno pasti v jamo — radi vrjamejo. Zato pa nikdar ne kopljimo drugim jamo, kajti sigurno se boš znašel sam v njej!

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

Rdeča in rmena barva nekako žalita oko. A v zvezi z drugimi postane tako prijetni in mikavizgubita te barvi na ostro in ni. Rdeča je pred vsem kri, ta skrivnostna in prepomembna tekočina v vseh višjih organih, rdeča je jutranja in večerna zarja, rdeča je roža, rdeča je barva človeškega lica, ne samo stalno, kadar se človeško telo razvija v mladeniški krasoti, temveč tudi minljivo, kadar se lotijo močnejši čuti človeškega srca. Rumen je ogenj, rumeno je solnce, rumen je blišče zvezd na nebem svodu, rumeno je zlato, rumeno se lesketa klasje na polju, kadar ga zori solnčna toplota, v rmenih plajšah se ogrinja nešteta množina cvetlic, rumeno je dozorelo sadje.

Da so barve čiste in prozorne, to prihaja od solnca, ki je vir vsake luči.

V južnih krajih se kažejo pokrajine neznansko jasne v najslavnejših barvah. Znano je modro laško ego in lepota laške narave. Tudi na planinah, kjer je solnčni svet posebno čist, se opazuje, da so barve izredno bujne in prozorne. Celo drugače temne gore imajo svoje prav mične barve.

V podzemeljskih skladih blišči kralj vseh kovin-zlato. Njegov žar se skuša z žarom solnca. Kakor sluga ob gospodarju lesketa poleg njega v lepem, belem blišču — srebro. V čudovitih palačah pod zemljo kažejo svojo lepoto razni kamni. Tam cvete podzemeljske rožice, zlati kamni, ki prekašajo v svojem blišču nadzemeljske cvetlice, in ne ovne nikoli. Rubin se kaže v temno-rdeči, hijacint in safir v modri, smaragd v zeleni, topas v rmen, ametist v vijolični obleki. Vse pa prekosi svetli bisser. On je kralj vseh plemenitih, vse barve lesketajo iz njega, in le rosne kapljice v solnčnem svitu se dajo njemu primerjati.

Nad vse krasno se blišče solniki. Ako imaš priliko, idi v solni rudnik v Veliki na Poljskem. Zastrmel boš: "Videl boš!", kakor piše neki obiskovalec, "visok obok, ki sloni na samih solnih stebrih. Njegov strop je seve tudi iz solnika. Ze oddalec zapaziš, da se blišči kakor najčistejši kristal. Ker je povsod polno svetilnic, ki odsevajo v neštevilnih zrcalih, je pogled na ta podzemeljski svet tako veličasten, da si ga na površju še predstaviti ne moreš. Žarki svetilnic se lomijo na oboku, na stebrih, ob stenah, na tlaku, povsod. Pestro odsevajo barve na vseh koncih. Zdi se ti, da si prišel v začaran svet. Nahajaš se kakor med grudami samih rubinov, smaragdov, safirov, ametistov in bisserov. Blišče neštevilnih mavric te skoroda potere, ne veš, ali res vse to gledaš, ali se ti sanja. Pa ne obstajaj stopi dalje, da vidiš še več tega začaranega krasu, ker pri vsakem koraku se ti oko topi v novi iz-

premembah barv."

Tako opominjajo v temnih hodnikih in rovi barve kovin kamnov in solnikov rudarja na krasoto nadzemeljskih barv, in na onega, ki prižiga luč svoje lepote tudi v temnih prepadih.

"... v kamnu in rudi in v vsaki kepi črne grudi ime je Tvoje, o Gospod, od vekov pisano povsod."

Bogata raznih barv je tudi globočina morja.

Zelena haluga in rdeča korala tvorita pravcate gozdove. Med njimi se lesketajo srebrne ribice in druge morske živali. Iz morja prihaja školjka, ki hrani v sebi bliščeči biser, podoben čudoviti rožici. V polarnih morjih se lesketajo v luči severnega sija ledeni gore kakor krasne kristalne palače. Tam žari morje v rdečih in modrih plamenčkih, tako da se oko ne more dosti nagledati divnih prizorov. Neki pisatelj pravi: "Povsod, kjer zadene val na kaj trdega in se peneč razprši, povsod, kjer pljusne voda, zablisne krasna luč."

Barve pa ne krasijo samo narave, temveč so imele vedno tudi v življenju narodov svoj važen vpliv in igranje vloge, ki je razvidna posebno v javnih običajih in verskih naziranjih. Iz njih doni čudovit glas.

Rdeča barva.

Rdeča barva nas opominja na ljubezen, posebno na skrivnostno ljubezen božjo zato je barva srčne krvi. V krvi je življenje, življenje vsakega življenja je pa ljubezen. Nihče pa nima večje ljubezni od onega, kateri da svoje življenje za svoje prijatelje. Tudi ljubezen božja je dosegla takorekoč svoj vrhunec v žrtvi, ki se je vršila na sv. križu po prelivanju one najsvetejša krvi, katera je odrešila svet. Rdeča barva je skrivnostna podoba te presvete krvi in te čudovite ljubezni, vidno znamenje, ki naj nas vedno opominja na ljubezen božjo. Zato piše jako pomenljivo sv. Bernard (o trpljenju Gospodovem v 41. poglavju): "Poglej in premišljaj rožo srčne ljubezni, kako žari v znamenje goreče ljubezni. Zedinjujeta se bolest in ljubezen; prva, da bi bolj žgala, druga, da bi bolj gorela. Glej, kako poganja v tem rožnem cvetu naša najboljša vinska trta, s krvjo poškropljeni Jezus. Poglej celo njegovo telo, povsod najdeš cvet krvne rože. Poglej obe roki; iz vsake poganja rožni cvet. Poglej obe nogi, ali nista krvavi? Poglej odprto stran, tudi tam ne manjka rdeče rože, dasi je bolj blede radi primešane vode."

(Dalje prihodnji četrtek)

Če hočeš slišati o kakem človeku kaj je dobrega storil, tedaj pojdi na njegov pogreb, ako preje umrje kakor ti.

Rad. Peterlin-Petruška:

BEGUN.

(Iz mojih spominov.)

Ko sem prvič zbežal, je bila že pozna jesen. Nastopili so hladni deževni dnevi, ki so ubijali že v začetku vso podjetnost in vztrajnost. Brez denarja, brez dela, brez znanecv sem se vlačil tri dni po cetinjskih ulicah in okolici, spal kjerkoli in kakorkoli, si nabral golazni in slednjič sem v obupu potkal na vrata avstrijskega konzulata.

Denarja mi niso dali, le protokol so sestavili. Svetovali so mi, naj se vrnem, ker za tri dni itak nič ne bo in mi naročili, naj pridem ob eni pred, da dobim vozni listek do Kotora.

Kaj hočete: težko je bilo in vdal sem se v voljo božjo. Ob eni sem bil pred pošto. Sram me je bilo v srcu in ne vem, kaj bi naredil od veselja, če bi mi kdo dal vsaj par kronic, da bi bil mogel poštenemu vozu in konzulu in Avstriji za vedno obrniti hrbet. No, nič takega se tisti trenutek ni zgodilo; le konzulov sluga je prišel z voznim listkom katerega pa ni dal meni, temveč postiljonu. Sedel sem v poštni voz in odpeljali smo se proti Njogošu.

Z menoj sta se vozila dva Črnogorci. To sta bila tedanji tajnik, poznejši justični minister Šavlić, ki je bil nato zastrupljen, in nečak kralja Nikole, mladi vojvoda Stevo Petrović-Njegoš, študent heidelbeškega vseučilišča, ki je par let pozneje umrl na jetiki. Seznanili smo se. Svetovala sta mi, naj izstopim v Njogošu in se vrnem v Cetinje, češ, da mi bosta onadva preskrbela službo itd. Toda jaz sem rekel, da sem sklenil vrniti se, toda, ako bi moral zbežati drugič, tedaj prosim njune pomoči. Malo nejevoljna sicer, sta mi to iskreno obljubila.

Na obali v Kotoru sem se poslovil in izstopil ter šel peš skozi vrata v mesto. Tam me je spoznal neki štajerski sorojak nemškiutar. Zbežal je hitro na "glavno stražo," pripeljal s seboj kakih pet vojakov z nasajenimi bajoneti in odpeljali so me v ječo. Toda štabni profos Anton Biščan, zлата duša, Hrvat iz Zagorja, me ni hotel sprejeti. Poslal me je v vojašnico, mojo stražo pa je ozmerjal in jo napodil, češ, da jaz doslej še nisem begun in da nima nihče pravice zapirati me brez povelja višjih oblasti.

No, par dni pozneje me je že imel pod svojo oskrbo: prebil sem v ječi dolgih osem mesecev. Godilo se mi pa notri ni slabo. Preskrbljen sem bil, časa za premišljevanje sem imel dovolj, natihem sem pisal pesmice in črtice, učil se italijanskega jezika, bral knjige, kar jih je bilo v jetniški knjižnici, posebno evangelij in žvižgal na tihem pred se. V minutah dvoma pa sem se tolažil z besedami: mora že tako

biti. In po takem modrovanju mi je vselej odleglo. Po par dneh me je vzel Biščak k sebi v pisarno in mi za moj trud kupil večkrat marsikako čašo vina.

Glasom obsodbe bi moral služiti leto več. To mi seveda niti najmanj ni dišalo. Že v ječi sem sklenil zbežati drugič za vedno. Lahko bi zbežal že iz ječe, toda žal mi je bilo poštenjaka Biščana, ki bi imel radi tega velikanse sitnosti. Zato sem opustil to misel.

Dodeljen sem bil šesti stotnici v Kotoru. Že prve dni sem videl, da pojde slabo. Za najmanjšo stvar sem dobil od zagrizenega Nemca stotnika deset dni zapora, poostrenega s postom, temnico in "zapestnicami." Kaj drugega tudi zasluži takšen "Slavenhetzer," za kakršnega sem veljal jaz med pangermansko navdahnjenim oficirstvom?!

"No, ne boš dolgo kaše pihal," sem si mislil in molčal.

Neke nedelje koncem julija leta 1902. popoldne sem šel iz mesta po cesti proti Prčanju. Od tam sem si ogledal stene gore, po katerih drži cesta iz Kotora v Cetinje. Izbral sem si najkrajšo smer. Svoje najpotrebnejše in meni najdražje stvari sem že prej danes prenesel iz vojašnice k neki branjevki, kjer sem imel tudi svoj kovček spravljen.

Ko se je stemnilo in so tudi že po vojašnicah odtrobili deveto uro, sem pustil cesto na desni strani in se vzpel po skalovju naravnost navzgor brez vsakega pota in stezice. Plezal sem zelo oprezno, da bi ne valil izpod nog kamenja in ne vzbudil pozornosti finančne straže. Ko sem bil že par sto metrov nad Koborom, sem si poiskal pripravno gladko in kolikor mogoče ravno skalo in legel k počitku.

Bila je krasna, jasna poletna noč. Meseca ni bilo videti toda nebo je bilo posejano z zvezdami. Z veliko ljubeznijo sem poiskal med njimi veliki voz in malo zvezdico kraj njegove osi. Po njej sem pošiljal vedno pozdrave svojim dragim v domovino. Čutil sem se tako združena s prirodo kakor malokdaj prej.

Od razsvetljene Kotske obale sem so prihajali kakor šumenje valov, zdaj jasno, razločno, zdaj medlo in komaj slišno, glasovi koračnic in valčkov, ki jih je igrala vojaška godba.

Potem je godba prenehala in luči v mestu so druga za drugo ugasnile.

Nastopila je vseokrog taka tišina, da se je čulo korakanje straže v fortu San Giovanni on-

SLOVENSKA RESTAVRACIJA.

1385 E. 55th Street,
CLEVELAND, O.

Se priporoča rojakom Slovenem za poset. Pri njemu se dobi vedno domača hrana, kakor tudi sobe za prenočišče.

stran prepada. Kako da me sama priroda varuje pred nenadnim naskokom sovražnikov, sem si mislil.

"Halt, ver da? Patrol forba!" se je oglasil krič straže spodaj, zdaj s te, zdaj z one utrdbe.

Jaz sem se čutil tako varnega med skalovjem, da sem pozabil na vse in sladko zadremal. Mrzli jutranji vetrič me je zbudil iz spanja. Planil sem kvišku. Bilo je še temno, le nad Lovčonom je temno nebo pobledele in mrak je postajal prozornejši.

Stopil sem hitreje. Da bi ne zašel na cesto, sem zavil malo bolj na levo v plazovje, kvišku po jarku, koder nosijo Črnogorci sneg in drva v Kotor. No, stezi se nisem približal takoj, temveč šele pod vrhom. Danilo se je. Srečal sem Črnogorca s tovarom na hrbtu, ki je spešil v dolino. Stopil sem k njemu, ga pozdravil in vprašal:

"Ali je še daleč do meje?"

Brez vprašanja me je razumel, stisnil roko in pokazal na steber kraj ceste, sto korakov od naju.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem prijateljem in dobrotnikom lista Edinosti v Clevelandu in vsej državi Ohio naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš poštvalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Edinost in Ave Maria. Kakor tudi za knjige, tiskovine in oglase ter vse, ki je v zvezi z našim podjetjem.

Cenjene rojake in rojakinje prosimo, da mu gredo pri tem težavnem delovanju za katoliški tisk na roke in mu pomagajo istega širiti, da se ga zanese v sleherno slovensko hišo v vsaki naselbini. Potreba za katoliški tisk je velika, kar menda ni treba še posebej povdarjati. Zato vsi na delo in pomagajte zastopniku, da list pridobi kar največ novih naročnikov.

"Evo ti granice! Sretan put!" Še ozrl se nisem več na Kotor, temveč urnih nog sem jo mahnil naprej proti Njogošim in Cetinju.

AMERIŠKI KAPITALISTI KUPILI POLJSKE GOZDOVE.

Varšava. — Poroča se, da so ameriški finančni magnati prevzeli velikanske gozdove na Poljskem v takimenovanem Bialodziea okrožju. Za gozdove so plačali nekako 40 milijonov dolarjev. Z eksploatacijo kupljenih gozdov bodo pričeli že v tem letu.

OBREGONOV VOJAKI TRANSPORTIRANI SKOZI TERITORIJ ZDR. DRŽAV.

El Paso, Tex. — Vojaški vlak, kateremu se je dovolilo prevoz skozi mali kos ameriškega teritorija, je prepeljal Obregonove vojake proti zapadu, kjer se pripravljajo za odločilno bitko proti zapadnim upornikom.

ŠIRITE LIST EDINOST

Tel.: Roosevelt 8221.

L. STRITAR

2018 W. 21st Place

Dovaža premost — drva — prevažajo pohištvo in vse kar spada v to stroko.

Vsem se najtopleje priporoča! Pokličite ga po telefonu!

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ. IA. KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboljšo delo, najnižje cene.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, ukladam stenski papir.

VABILO

— NA —

PLESNO VESELICO

— katero priredi —

dr. Slovenska postaja št. 16211

MODERN WOODMEN OF AMERICA, v Chicago, Ill.

V soboto dne 26. januarja 1924.

V ČESKO-AMERIŠKI DVORANI, 1436 W. 18. Street.

Pričetek veselice točno ob 7:30 uri zvečer.
Vstopnina po 50c za osebo.

Uljudno Vabimo rojake in rajakinje v Chicago, in okoli da se mnogo številno v deleže naše zabave, za suha gerla in lačne želodce bo točno oskrbljeno igrala bo Zajček Orchestra. Na svidenje kličo veselici,

ODBOR.

VARCEN NAROD

VLAGA PREVIDNO
IN INVESTIRA RAZUMNO V

Kaspar State Bank

NAJVEČJI JUGOSLOVANSKI
BANKI V ZEDINJENIH
DRŽAVAH

1900 — BLUE ISLAND AVENUE,
vogar 19. ulice.
CHICAGO, ILLINOIS.

KAPITAL IN PREBITEK
\$1.250,000.00

Pod državnim in
vladnim nadzorstvom in
Chicago Clearing
House Ass'n.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse
parobrodne družbe za v Jugoslavijo
in nazaj. Izdelujemo prošnje (affidavite) za priseljence, ter pošiljamo denar
v staro domovino najceneje in najhitreje.

Trikrat na dan

je treba jesti in logično temu trikrat na dan kuhati. Gospodinja pa mora vedno računati kaj bo pripravila za zajterk, kosilo in večerjo, da bo zadovoljila tiste, za katere kuha.

V kolikor se tiče mesa se dobi najboljšega, pa bodisi sveže meso, suho prekajeno, perutnino ali druge vrste meso pri našem domačem mesarju

MATH. KREMESEC SLOVENSKI MESAR

1912 — West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Prave KRANJSKE DOMA NAREJENE krvave
in mesene vedno na razpolago! Pridite po nje!

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnice, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastoni.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN ŽENSKO OPAKAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE in ceno

MATAJEV MATIJA

VESELA NOVELA.

Spisal

RADO MURNIK.

"Dobro jih je ugnal mož!" se je oveselil Mataj. "Tako so se zbalili njegove šibe, da so umolkli vsi!"

Začeli so svirati, izprva rahlo in počasi, potem pa zmerom glasneje.

"Zdaj pa že, zdaj!" je kimal Matajev Matija odobravaje. "Dobro jo žingajo! He he! Kaj vse naredi šiba, dobrodelna mati! Lej, lej, kako jim mojster miga in žuga z njo in jih roti, sicer bi mu razbili nemarni divjaki rene in boben in vse he he!"

Prijazno je kimal, kazal svoje okajene zobe ter bobnal s kitnato roko po taktu na mizo.

"Presneta reč vendar, zakaj pa nič ne plešete, ko imate že godbo?" je vprašal natakario. "Saj prostora je tukaj dovolj, he he!"

Ona pa se mu je le nasmehnila in hitela na drugo stran, kamor so jo klicali žejni poslušalci.

Ko je utihnila godba, je jelo občinstvo burno ploskati, Matajev Matija pa je nalil svoj kozarec do vrha, nataknil kos sira na pipec in šel oboje ponujat kapelniku.

"Dobro ste jih krotili!" ga je pohvalil. "Nate, okrepcajte se malo, prijatelj!"

Občinstvo je vstajalo s sedežev, se smejalo vseprek in jelo ploskati iznova.

"Ako ste pijani, pojte spat!" je velel gostilničar, ki je prihitel k Mataju.

"Od dveh poličev ne bom pijan, he he?" se je smejal Matija. "Presneto slabo me poznate! Ali je kaj tako hudega, če ponudim svojemu bližnjemu kozareček vina?"

"Plačajte in izgubite se!"

"Dobrota je sirota!" je vzdihnil Matajev Matija, plačal, pobral svoje reči, prijazno pokimal kapelniku in odkorakal z vrta. Občinstvu pa je bilo žal, da je bilo tako kmalu konec nenavadne zabave.

10.

PRI LJUBI SESTRI.

V elegantno opremljeni obednici sta sedela v polumraku trgovca Anton Krajana in njegova soproga Beti pri mizi, ki je bila že pogrnjena za večerjo. Močne obrvi, kratko pristrizena, tu in tam že malo osivela brada in dolgi brki so dobro pristajali njegovemu izrazitemu, nekoliko bledelemu obrazu, ki so ga oživljale dobrodušne, bistroumne oči. Žoltolasa dama v tanki obleki modrišve barve je bila životna, skoraj debela. Njena napeta lica, prebujna spodnja ustnica in hladne, sivkaste oči so ovajale oholost in samoglavost.

"Rad bi vedel, zakaj si tako v trdo zapečena nemškutariča?" je dejal gospod Krajana mirno. "Najini starši niso znali nobenega stavka nemški, mi živimo ob slovenskih groših, ti pa si liš le v nemško družbo."

"Treba je občeovati z boljšimi krogi, to sem ti rekla že Bog ve kolikokrat," je odvrnila ugrizljivo in pogledala kljubovalno v stran.

"Pojdi no, pojdi s svojimi takoimenovanimi boljšimi krogi! Naša Eleonora je po tvoji zaslugi prepojena s tujim duhom in komaj sem rešila sina."

"Oh," je vzklila prezirljivo, "ali naj občujem morebiti samo z rdbino tvojega brata, ki je preprost mizar in pusti pipo na ulici?"

Vstal je in se naslonil na črni klavir.

"Preprost, toda pošten!" jo je zavrnil. "Ljuba moja, vsak stan je vreden svoje časti. Ali sem ti kdaj očitil, da si bila preprosta hišna, preden sem te vzela?"

Nejevoljno je pomajal z okroglima ramama.

"In kolikor vemo, tvoj brat tudi ni nikar grof ali milijonar, draga Elizabeta!"

Gospa Beti ni rada slišala svojega celega imena. Ozlovoljena se je vzravnila na svojem sedežu in se zaletela razdraženo in razdražljivo: "Moj brat je vendar vse kaj drugega kakor pa tvoj! Lepo posestvo ima na Gorenjskem in . . . in samo da bi hotel, bi bil lahko župan svojemu kraju!"

Ponosno se je dvignila in zasukala okretalce električne svetilke nad mizo, da so širni toki žarke luči zapluli po sobi. Popravila je bakenorče senčilo in zopet sedla na svoj stol.

"Tvojemu bratu želim vse najbolj!" je povzel gospod Krajana in dodal resneje:

"Toda pustiva to! Zdaj se morava pomeniti o drugi stvari! Poudarjam ti odločno, da mi nikakor ne ugaja, kar, predeta vidve z Eleonoro za mojimi hrbtom!"

Gospa Beti je vprašujoče pogledala svojega moža in, neprijetno razburjena, jela trkati z nogo po medlobarvni preprogi.

"Privredla si najini hčeri častilca jako dvomne vrednosti v hišo," je nadaljeval on. "Jaz pa pravim, da iz te moke, ne bo kruha!"

Ona se je zganila; hotela mu je hitro in rezko odgovoriti, pa ni našla takoj primernih besedi. Skozi odprta okna je plula mirna pesem večernih zvono in slišali so se jasni klenki električnih voz in njih zamolklo bučanje.

"Gospod Ribitsch ti ni po volji, ker ni Slovenec!" mu je očitala jedko in potegnila z desnico po levici, nekoliko preobilo okrašeni z zlatimi prstani.

"Ne tajim, da bi mi bil slovenski zet ljubši!" je priznal gospod Krajana, sklenil roki na hrbtu in jel hoditi po sobi gor in dol.

"O takih stvareh se ne bova ujemala menda nikdar!" je pripomnila zabavljivo in ježno pogledala svojega soproga izpod čela. "Ti bi dal svojo hčer najrajši kateremukoli komiju."

Zaničljiva je zakrožila ustne kote navzdol. Šla je in spustila zastore na oknih.

"Vprašati bi bilo treba le, če je poštnjak ali ne," se je odzval naglo.

"Kaj pa vendar moreš oponašati gospodu Ribitschu?" se ga je lotila iznova. "Mladi Ribitsch je izredno ljubeznjiv, značajen gospod, kakršnih je le malo!"

"Tako misliš ti v svoji zaslepelosti in Eleonora tudi, kajpada!" je dejal tiše. "Prevaral vaju je s svojim gladkim vedenjem, s svojimi priliznjenimi poklončki, ki so cenejši od bonbonov tu spodaj v moji prodajalnici."

"Sodiš ga krivično," je izrekla počasi, važno poudarjaje vsako besedo. "Čestitati bi bilo vsaki, ki bi ga dobila. Zdaj ima sicer še majhno službo, toda vsi njegovi predstojniki mu prerokujejo najlepšo bodočnost."

Obstal je in dvignil glavo. Ni mogel utajiti porogljivega kašlja in neverjetnega smehljaja.

"Kaj neki še!" je vzklil. "To ti je natvezla gospa Sabina Ribitscheva, njegova mati. Jaz pa vem prav dobro, da vse to ni res!"

Užaljena se je naslonila na stol nazaj in jarostno pogledala moža preko rame.

"Gospod Arnulf Ribitsch je puhla, prazna glavica . . . lahkoživec," je nadaljeval trgovec jako resno. "Svojo službico je ulovil le s pomočjo vplivnih sorodnikov. Potraten kavalir je in razkošno živi samo o milosti ali — neumnosti svojih žirantov!"

"Ravnati se mora pač po stanu!" ga je zagovarjala trdovratna gospa.

Vi boste nam hvaležni za velike ponudbe PRI POVRŠNIH SUKNJAH!

Prav tako za ponudbe pri oblekah z dvojnimi hlačami, ki jih imamo v zalogi v vseh modah in velikostih, za može in fante v vseh barvah najboljše narejene v velikosti do 52 nastavljene po zmerni ceni od

\$25.00 — \$30.00
\$35.00 — \$40.00
in višje.

Nič ne de, kako daleč živate od naše trgovine, vedno se bo vam splačalo priti pogledati našo trgovino in naše blago.

Pridite in oglejte si naše ponudbe!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,
1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

PISMO IZ SLOVENIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

dičeva odsotnost. Ako bi se Radič in njegovih 69 poslancev dejansko pridružili opoziciji, bi združeni opozicionarci marsikaj lahko dosegli v našo trajno korist.

O kralju pripovedujejo, da ima pač dobro voljo, toda premalo moči, da bi namah očistil Avgijev hlev. Stari Pašič si ne da ukazovati.

Za božične praznike smo dobili tudi to, proti čemur so se avtonomisti z vso odločnostjo upirali: Slovenijo so končno vendarle razdelili v dve upravni celoti. V Ljubljano je prišel za "velikega župana" g. Šporn, v Maribor pa g. Dr. Ploj.

"Velike župane" je ustvarila takozvana vidovdanska ustava z dne 28. junija 1921. Po določbah te ustave naj bi se cela Jugoslavija razdelila na okrožja, katerim bi načelovali "veliki župani."

Vidovdanska ustava je sicer bila sprejeta že pred tremi leti, vendar njenih določb doslej še niso dejansko izvajali. V Sloveniji smo imeli izprva "pokrajinskega namestnika", potem smo dobili "velikega župana" v osebi Dr. Lukana, ki pa je še vso Slovenijo enotno upravljal. Sedanja radikalna stranka je pa kljub slovenski opoziciji kratkoma izvedla razdelitev Slovenije v dve "oblasti": v "Mariborsko" in "Ljubljansko oblast."

"Avtonomist" z dne 22. dec. 1923. piše o tej novi izpremembi: Sedaj se bo vse to korenito izpremenilo. Niti Dr. Ploj niti g. Šporn ni mož, ki bi hotel igrati vloge slavnatega moža. Oba bosta vladala, kolikor jima bo to seveda dopuščal minister "policije," kakor se po srbsko tako imenitno imenuje minister notranjih zadev. S pričetkom te vlade je pa Slovenija dejansko razdeljena. Sedaj imamo zopet Kranjce in Štajerce . . .

Sanacija Ogrske.

Finančni odbor "Društva narodov" je izdelal za Ogrsko načrt o posojilu v znesku 250 milijonov zlatih kron in ga predložil svetu Društva narodov, ki je načrt odobril. Garancije naj bi bile najprvo dohodki iz carin in državnih monopolov. Posojilo je določeno, da krije deficit v državnem gospodarstvu do srede leta 1926.

V RUSIJI SE SNUJE PROTI REVOLUCIJI.

Kopenhagen. — Iz poluradnih poročil se sliši, da se snuje v Rusiji revolucija proti Trockiju in Leninu, ker sta se baje oba izneverila tretji komunistični internacionali. Koliko je resnice na tem, se za enkrat še ne da dognati.

KNJIGE.

"ZA MILIJONI" je ime knjigi, katere smo pravkar več zvezkov prejeli iz stare domovine. To je jako interesanten roman, katerega povestnica se vije skozi zanimive dogodke. Razpravlja o mladi ženski, ki je šla skozi jako misteriozno življenje. Končno je našla to kar najde vsak, ko slepo dirja za srečo — smrt v valovju življenja . . .

O tej knjigi nam piše neka naša naročnica sledeče: "Knjigo 'ZA MILIJONI' sem prejela. Tako zanimivega romana še nisem čitala. Vrnemite mi, da jo nisem mogla preje odložiti, da sem jo prečitala. Knjiga je res vredna svojega denarja."

Knjiga je lepo trdo vezana in vsebuje 253 najzanimivejšega berila. Rojkom knjigo toplo priporočamo, da si jo naroče, dokler zaloga ne poide. Dobite jo v Knjigarni Edinosti. Stane samo 75c. Pišite po njo takoj!

"ZNAMENJE ŠTIRIH" je knjiga, ki predstavlja eno najzanimivejših detektivskih povesti, ki jih vsebuje slovenska literatura. V tej knjigi so opisana razna zasledovanja najboljših londonskih detektivov. Knjiga poda človeku tudi marsikatero nauko, kako se je varovati v življenju pred profesionalnimi tatovi in drugimi zločinci, katerih ni malo zlasti po velikih mestih. V trdo sta vezana dva zvezka v jako krasne platnice, ki predstavljajo zelo lično knjigo. Vsebuje 150 strani berila. Dobili smo pravkar več zvezkov zalogo. Knjiga stane samo \$1.00. Pišite po njo na Knjigarno Edinost.

"PETER BARBARIČ" je ime knjigi, ki opisuje prekrasno življenje krščanskega mladeniča. Ta knjiga je zlata vredna zlasti za naše slovenske fante. Stariši kupite jo za svojega sina. Boljšega dara ne morete dati svojemu sinu, kakor če daste svojemu sinu to knjigo. Stariši! Mladenci so danes upanje naroda. Njim sliši bodočnost. Kakršni bodo Vaši sinovi, taka bo bodočnost. Zato kupite svojim sinovom dobro knjigo, ki jih bo varovala in jim vcepila v srce čut in nagnenje do samega dobrega. Mladenič, o katerem piše ta knjiga je bil tudi tak. Šel je čez razburkano življenje — a srečno je prevozil do konca in umrl kot vzoren karšanski fant. Oče, mati! Kupi svojemu sinu to knjigo, ki jo naj prečita in vidi dela boš veliko spremembo na svojem sinu. Pa tudi odraslem možu ne škodi, kakor tudi ženi ne. Za vse je spisana in za vse prirejena in kdor čita se z njo veliko okoristi! Knjiga je trdo vezana in vsebuje 215 strani zelo podučnega berila. Dobi se pri

Knjigarni Edinosti. Stane samo 95c.

"SADJE V GOSPODINJSTVU" je nova knjiga, ki so jo izdali tozadevni slovenski gospodarski veščaki. Za gospodinje je ta knjiga zlata vredna. Koliko si gospodinja prihrani v kuhinji, ako se ravna po tej knjigi. To bi vedela povedati tista gospodinja, ki se po njej ravna in sama preparira sadje za konzerviranje. Današnje gospodinje imajo navado vse kupiti v škatalah, kar je sicer dobro, a doma narejenega in pripravljenega konzerviranega sadja pa ne prekaša fabrikantsko blago. Danes, ko je tako silna draginja si mora gospodinja pomagati sama. To lahko stori s tem, ako sama doma konzervira sadje in razne zelenjave.

Kupite si to knjigo gospodinje in jo v zimskih dneh dobro prečitajte, da boste potem, ko pride sezona za konzerviranje dobro poučene, kaj vse za eno sadje lahko spravite v konzerve. Knjiga ima več slik raznovrstnega sadja in zelenjave in kaže s slikami, kako je treba različno sadje pripraviti za konzerve. Gospodinja če želi sama sebi dobro si naroči to knjigo. Stane samo 75c. Dobi se od Knjigarne Edinosti.

"ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA" je knjiga za slovenske priseljence v Ameriki, ki se hočejo naučiti angleškega jezika brati in pisati. Knjiga vsebuje slovar, razne medsebojne pogovore iz vsakdanjega življenja, itd. Boljše knjižice za učenje angleškega jezika je za začetnike težko dobiti. Pišite po njo stane samo 35c. Dobi se v knjigarni Edinosti.

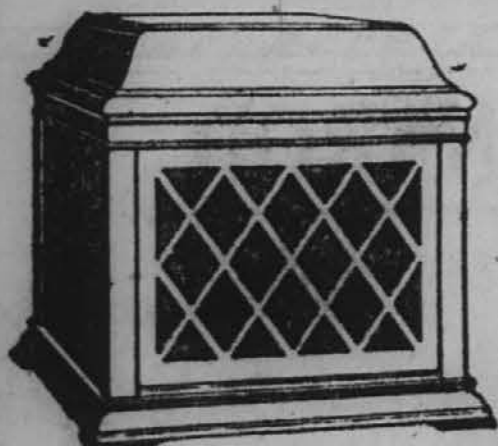
"VARČNA KUCHARICA" je knjiga, ki jo je uregla za slovenske gospodinje gospodinjska strokovnjakinja ga. Marija Remec. Naslov knjigi je dala "Varčna kuharica." Da katera gospodinja pa ni rada varčna. Vsaka dobra gospodinja je gotovo. Knjiga o kateri govorimo je velike vrednosti za vsako gospodinjo. Nobena bi ne smela biti brez nje. — Tiste, ki si sedaj belijo glave kaj bi kuhale, da bi ustregle z kuhno si naj naroče to knjigo, ki jim bo podala na stotine nasvetov in receptov, za njih kuhinje. Pišite takoj po njo stane s poštnino samo \$1.00. Knjiga je lepo trdo vezana in vsebuje 231 strani podučljivega berila za naše gospodinje. Dobi se od Knjigarne Edinosti.

Vse gori imenovane knjige in še več drugih se dobi pri:

Knjigarni Edinost,
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Pišite tudi po podrobni cenik, ki ga Vam pošljemo brezplačno.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJU imamo v zalogi vedno najboljše, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA,

Phone: 104